

YÖNETMELİK

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan:

**ELEKTRİK PIYASASI YAN HİZMETLER YÖNETMELİĞİNDE
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK**

MADDE 1- 26/11/2017 tarihli ve 30252 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Elektrik Piyasası Yan Hizmetler Yönetmeliğinin 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine aşağıdaki cümleler, (b) bendine aşağıdaki cümle eklenmiş ve (c) bendine “yayımlanacak duyuru uyarınca” ibaresinden sonra gelmek üzere “yan hizmet birimi bazında” ibaresi eklenmiştir.

“Tedarik sürecinde belirlenen tedarik dönemleri saatlik ve/veya blok tekliflerden oluşur. Tedarik süreci rezervin sağlanacağı günden bir gün önce saat 10.30’da tamamlanır. Ancak tedarik sürecinin yürütülmesinde aksaklık yaşanması ve tedarik sürecinin saat 10.30’a kadar tamamlanamaması durumunda TEİAŞ bu süreci saat 12.15’e kadar uzatabilir. Tedarik sürecinin saat 12.15’e kadar da tamamlanamaması durumunda benzer bir gün seçilerek tedarik süreci tamamlanır.”

“TEİAŞ gerek görmesi halinde, ihtiyaç duyulan primer frekans kontrol yedeği miktarını kaynak türü, tepki hızı, tedarik dönemi bazında kısımlara ayırarak her bir kısım için farklı tedarik süreçleri yürütebilir.”

MADDE 2- Aynı Yönetmeliğin 21 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine aşağıdaki cümleler eklenmiştir. “Tedarik sürecinde belirlenen tedarik dönemleri saatlik ve/veya blok tekliflerden oluşur. Tedarik süreci rezervin sağlanacağı günden bir gün önce saat 10.30’da tamamlanır. Ancak tedarik sürecinin yürütülmesinde aksaklık yaşanması ve tedarik sürecinin saat 10.30’a kadar tamamlanamaması durumunda TEİAŞ bu süreci saat 12.15’e kadar uzatabilir. Tedarik sürecinin saat 12.15’e kadar da tamamlanamaması durumunda benzer bir gün seçilerek tedarik süreci tamamlanır.”

MADDE 3- Aynı Yönetmeliğin 31/G maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında yer alan “fatura dönemi” ibareleri “uzlaştırma dönemi” olarak ve aynı maddenin üçüncü fıkrasında yer alan “fatura dönemleri” ibaresi “uzlaştırma dönemleri” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 4- Aynı Yönetmeliğin 39 uncu maddesinin birinci ve ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) İletim sistemine 66 kV ve üzeri gerilim seviyesinden bağlı ve kurulu gücü 30 MW ve üstünde olan lisanslı veya lisanssız elektrik üretim tesisi sahibi kişilerle reaktif güç kontrolü hizmet anlaşması imzalanır. TEİAŞ’ın gerekli gördüğü durumlarda iletim sistemine bağlı olan ve kurulu gücü 30 MW’tan az olan lisanslı üretim tesisleri de reaktif güç kontrolüne katılmakla yükümlüdür. Rüzgâr enerjisine dayalı üretim tesisleri ve güneş enerjisine dayalı fotovoltaik üretim tesisleri, Elektrik Şebeke Yönetmeliğinde belirtilen koşullar dahilinde reaktif güç kontrolüne katılır.

(2) Üretim tesislerinin reaktif güç kapasitesi sağlaması veya senkron kompensatör olarak çalışması için tesis sahibi kişiler ile TEİAŞ arasında, 66 kV ve üzeri gerilim seviyesinden bağlı üretim tesisleri için reaktif güç kontrolü hizmetine ilişkin yan hizmet anlaşması bulunması zorunludur. TEİAŞ ile bağlantı anlaşması imzalamış 34,5 kV ve altı gerilim seviyesinden bağlı üretim tesisleri için adlarına kayıtlı bulundukları lisans sahibi tüzel kişilerin, ilgili dağıtım şirketinin talebi ve TEİAŞ’ın uygun görüşü doğrultusunda ilgili dağıtım şirketi ile reaktif güç kontrolü hizmet anlaşması imzalamaları zorunludur.”

MADDE 5- Aynı Yönetmeliğin 40 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“b) Sistem ihtiyaçları doğrultusunda seçilen üretim tesislerinin sahibi kişiler ile TEİAŞ arasında reaktif güç kontrolü hizmetine ilişkin yan hizmet anlaşması imzalanır.”

MADDE 6- Aynı Yönetmeliğin 41 inci maddesinin birinci fıkrasına “üretim tesislerinden” ibaresinden sonra gelmek üzere “dengeleme birimi olmayan” ibaresi, ikinci fıkrasına “lisans sahibi tüzel kişi” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya iletim sisteminden bağlı 30 MW ve üzeri kurulu güçteki lisanssız elektrik üretim tesisi sahibi” ibaresi eklenmiş ve üçüncü fıkrasının (ç) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“ç) Anlaşma kapsamında bulunan lisanslı veya lisanssız üretim tesisleri için anlaşmayı imzalamaya yetkili kişiye ait sicil tasdiknamesi veya vekâletname ile lisanslı üretim tesisleri için üretim lisansı,”

MADDE 7- Aynı Yönetmeliğin 46 ncı maddesinin üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve altıncı fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

“(3) Reaktif güç kontrolü veya senkron kompanzasyon hizmeti sağlamakla yükümlü olan üretim tesislerinin izlenmesi ve bu hizmetlerin sağlanıp sağlanmadığının tespiti amacıyla TEİAŞ öncelikli olarak TEİAŞ SCADA sistemi ve/veya TEİAŞ güç kalitesi çözümleme cihazları vasıtasıyla elde edilen veri ve bilgileri kullanır. İhtiyaç olması halinde üretim tesislerinde bulunan kayıt cihazlarından elde edilen veri ve bilgiler ile YHPYS aracılığıyla yapılan bildirimler de dikkate alınır. Söz konusu verilerin bulunmadığı durumlarda reaktif güç kontrol hizmetinin sağlanmamış olduğu kabul edilir.

(4) Reaktif güç kontrolü veya senkron kompanzasyon hizmeti sağlamakla yükümlü olan üretim tesisleri, Elektrik Şebeke Yönetmeliği uyarınca hizmet verir. Reaktif güç kontrolü veya senkron kompanzasyon hizmetinin sağlanmaması, hizmete ilişkin veri gönderim yükümlülüğünün yerine getirilmemesi veya geçici kabul veya nükleer güç santralleri için ön kabul tarihi itibarıyla 120 gün içerisinde reaktif güç kontrolüne ilişkin test raporunun TEİAŞ'a sunulmaması halinde ilgili üretim tesisi sahiplerine uygulanacak cezai şartlar, reaktif güç kontrolü sağlanmasına ilişkin yan hizmet anlaşmasında yer alır.

(5) Reaktif güç kontrolü veya senkron kompanzasyon hizmeti sağlamakla yükümlü olan üretim tesislerinin haberleşme ve kontrol sinyallerinin karşılıklı olarak ve doğru biçimde iletilişinin tespiti amacıyla Point-to-Point testlerini de başarı ile tamamlamaları zorunludur.”

MADDE 8- Aynı Yönetmeliğin 60 ıncı maddesinin birinci, altıncı, yedinci ve sekizinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(1) Yan hizmet sağlayan tüzel kişilere, sağladıkları hizmet sonucu yapılması gereken ödemeleri içeren ödeme bildirimleri EPİAŞ tarafından hazırlanarak hizmetin tedarik edildiği ayı izleyen ayın yedinci gününden sonraki ilk iş gününün sonuna kadar ilgili tüzel kişilere duyurulur. Bu bildirimlerde ilgili tüzel kişi tarafından hizmete konu ay boyunca sağlanmış olan tüm yan hizmetlere ilişkin ödeme miktarları ayrı ayrı olarak belirtilir.”

“(6) İkinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkralarda yer alan bilgiler her ayın dördüncü gününden sonraki ilk iş gününün sonuna kadar TEİAŞ tarafından belirlenen formatta EPİAŞ'a bildirilir.

(7) TEİAŞ, yan hizmet sağlayan tüzel kişilere, sağladıkları hizmet esnasında yerine getirmedikleri yükümlülükleri sebebiyle uygulanan yerine getirmeme bedellerini her ayın dördüncü gününden sonraki ilk iş gününün sonuna kadar YHPYS aracılığıyla bildirir. Bu bildirimlerde ilgili tüzel kişi tarafından söz konusu ay boyunca maruz kalınan ve hesaplanmış yerine getirmeme bedelleri her bir yan hizmet için ayrı ayrı olarak belirtilir.

(8) İlgili tüzel kişiler, birinci fıkra kapsamındaki ödeme bildirimlerine ilişkin itirazlarını EPİAŞ'a, yedinci fıkra kapsamındaki yerine getirmeme bedellerine ilişkin bildirimlerine ilişkin itirazlarını TEİAŞ'a yapar. İtiraz yapılan kuruluş, itirazların ilgili ayı takip eden ayın onuncu gününe kadar yapılması halinde ilgili ayın on üçüncü günü mesai bitimine kadar itirazların değerlendirilmesini sonuçlandırır. Ayın onuncu gününden sonra yapılan itirazlar, 63 üncü madde kapsamında sonuçlandırılır. TEİAŞ kendisine yapılan itiraz sonuçlarını da değerlendirmesi sonucunda ortaya çıkan reaktif güç kontrolü dışındaki yerine getirmeme bedellerine ilişkin miktarları, nihai ödeme bildirimine dahil etmek üzere ilgili ayın on üçüncü gününden sonraki ilk iş gününün sonuna kadar EPİAŞ'a bildirir. Her iki ödeme bildiriminin sonucunda ortaya çıkan nihai ödeme bildirimleri, TEİAŞ tarafından yerine getirmeme bildirimlerinin EPİAŞ'a bildirilmesinden sonraki ilk iş gününün sonuna kadar EPİAŞ tarafından ilgili tüzel kişilere bildirilir.”

“(9) İlgili gerçek/tüzel kişiler, reaktif güç kontrolü hizmeti yerine getirmeme bildirimlerine ilişkin itirazlarını TEİAŞ'a ilgili ayı takip eden ayın onuncu gününe kadar yapması durumunda TEİAŞ, bu itirazları ilgili ayın on üçüncü günü mesai bitimine kadar sonuçlandırır. Ayın onuncu gününden sonra yapılan itirazları TEİAŞ, 63 üncü madde kapsamında sonuçlandırır.”

MADDE 9- Aynı Yönetmeliğe aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

“Lisanssız elektrik üretim tesislerinin reaktif güç desteğine ilişkin performans testlerini sunma yükümlülüğü

GEÇİCİ MADDE 10- (1) 39 uncu madde kapsamında olan lisanssız üretim tesislerinden kabulü yapılmış olan üretim tesisleri, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 180 gün içinde reaktif güç destek hizmeti yan hizmet test sertifikasını TEİAŞ'a sunmakla yükümlüdür.

Primer ve sekonder frekans kontrolü hizmetinin saatlik ve blok teklifler ile tedarik edilmesi ve primer frekans kontrol hizmetinin yan hizmet birimi bazında tedarik edilmesi

GEÇİCİ MADDE 11- (1) Bu maddeyi ihdas eden Yönetmelikle 13 üncü maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri ile 21 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendine eklenen cümleler ve ibare kapsamındaki gerekli altyapı hazırlıkları TEİAŞ tarafından 31/12/2026 tarihine kadar tamamlanır.”

MADDE 10- Bu Yönetmeliğin;

- a) 1 inci ve 2 nci maddeleri 1/1/2027 tarihinde,
 - b) Diğer maddeleri yayımı tarihinde,
- yürürlüğe girer.

MADDE 11- Bu Yönetmelik hükümlerini Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Başkanı yürütür.